

Stĺpové irmosy, 4. pieseň

(Ірмосы Стопovyа - Пѣснь 4)

Podľa rukopisov a tlačí:

J029, J672, J673, I229, L1709, I229, (KI).

Číslovanie stĺpov podľa L1709.

Pre väčšinu stĺpových irmosov nie sú dostupné grécke texty ani cirkevnoslovanské texty v nikonovskej redakcii.

Značenie:

(n. ...) – v neumoch

EG-mód

F-mód

ΠΗ-ΚΛΟ-ΗΗ̄ ε̄ - - - CH̄ ἸϞ-ΤΕ, СО ϞΟ-ΔΕ-ΗΙ-Ε̄ ΤΗ ΗΕ-ΒΕ-СА ϞΑ - - ΖΔ - - ΜΟ,

*1

Η̄ ἸΑ-ΒΗ-СА̄ ε̄-CH̄ ΒΟ-ΠΛΟ-ЦΕ̄ ΗΑ ΖΕ-ΛΗ,

Τ̄ Β̄СН̄ ΒΟ- ΠΙ- Ε̄: САΛ-ΒΑ СН-Λ̄ ΤΚΟ- Ε̄ ΓΟ - - ΠΟ - ΔΗ.

*1 / L1709:

Η̄ ἸΑ-ΒΗ-СА̄ ε̄- CH̄ ΒΟ-ΠΛΟ-ЦΕ̄ ΗΑ ΖΕ- ΛΗ,

4. irmos / stíp 41 – Štruktúra a poznámky:

→ Stíp 41 sa nenachádza v neumových prameňoch ani vo väčšine ruténskych rukopisov. Uvádza ju s poznámkou „sv. Euthymiovi“ iba L1709 a I229.

1. **Udoľ** **Kimza**
2. **Udoľ**
3. **Podjem** **Kimza**

Ст. №:

*1 /L1709, J672, J673, I229

НѢ-БѢ-СА ДО-БРО-ДѢ-ТѢ-АѢ ТИ ПО-КРЫ-ЛА Ѹ,

И ЗѢ-ЛА И-ПО-НИ-СА СЛА-ВЫ ТВО-Е-А ИЖИ-ТѢ,

ТѢ АѢ ВѢ-НО ВО-ПІ-Е : СЛА-ВА СИ-АѢ ТВО-Е ПО-ПО-ДН.

*1 /J029:

НѢ-БѢ-СА ДО-БРО-ДѢ-ТѢ ПО-КРЫ-ЛА Ѹ,

4. irmos / stíp 42 – Štruktúra a poznámky:

1. **V-II vozhlaska** **Kimza**
2. **Driaby**
3. **Podjem** **Kimza**

Ст. мҗ:

*1

ЮБ-ВӘ ҚА- ДИ ЦЕ-ҖЕ СВО-Е-ГО СИ Ш- БРА- -ЗА

*2

НА ҚҖЕ- ТІ СВО- Ё СТО-А И ҚА-СТО- А-ЩА-А ІА-ЗЫ-КИ,

*3

*4

ТЫ БО Ё- СИ БҖЗ МО, ҚҖІ-ПО МО- А И ПО- ХВА- АА.

ШҖБӨКЗ

*1 /J029:

СВО-Е-ГО СИ Ш- БРА- -ЗА

*2 /J673:

НА ҚҖЕ-ТІ СВО- Ё

*3 /L1709:

-СТА-А-ЩА-А ІА-

J029:

ҚА-СТО-А-ЩА-А ІА-

J672:

-СТО-А-ЩА- А- СА ІА-

*4 /J673:

ҚҖІ-ПО МО- А И ПО-

L1709:

ҚҖІ-ПО МО- -А И ПО-

J029:

KI:

4. irmos / stíp 43 – Štruktúra a poznámky:

1. Δι' αγάπησιν Οικτίρμον 8
τῆς σῆς εἰκόνας, 5
2. ἐπί Σταυροῦ σου ἔστης, 7
καί εἰάκησαν ἔθνη, 7
3. σύ γάρ εἶ φιλόανθρωπε, 7
ισχύς μου καί ὑμ- -νησις. 7

1. **Udol'** **Podvertka / F-Šibok**

Za *udol'om* nasleduje v takmer všetkých RI *podvertka*, čo má paralelu v obmedzenej množine neumových zdrojov ako napr. S414 alebo S430 zo 16. a 17. stor. Väčšina má však má tomto mieste neštandardné *koleso* (porov. J029):

S407

S408

S410

S410

S424

To mohlo pôsobiť interpretačné problémy a viesť k náhrade *podvertkou*.¹ Synodálny irmologion interpretuje túto sekvenciu podľa Grigorevovej definície *kolesa* ako *lica* 4. hlasu.

2. **Prosovec** **Mreža**

3. **Udol'** **Riutka koncová plná**

¹ Podobný prípad, kde podobne zapísané *koleso* nahradila *podvertka*, je v 4. irmose sviatku Petra a Pavla.

Ст. мд:

*1

Ὁ-σαυ-σα̅ ϥε̅ προ-φο̅
ρη-χο̅ τβο̅ Ἰο-πο-δι̅ ἠ̅ οὐ-βο- - α-σα̅,

*2

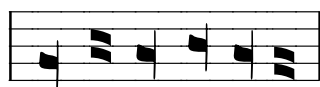
ρα-ζα̅-μῆ̅ δῆ- λα̅ τβο-α̅ ἠ̅ δι-βη̅ -σα̅, σα̅-βα̅ ση- - λῆ̅ τβο-ε̅,

*3

σα̅-βα̅ ἤρ- -τε̅ προ-ση̅-βῆ̅-ιο̅ τβο-ε̅ - -μῶ̅.

*1 /J029:

Ὁ-σαυ-σα̅ ϥε̅ προ-φο̅

*2 /J672:

ρα-ζα̅-μῆ̅

*3 /J673, I229:

ἠ̅ δι-βη̅ - -σα̅,

4. irmos / stíp 44 – Štruktúra a poznámky:

1. **Udoľ** **Driaby**
2. **Udoľ** **Podvertka lomená*** **Kimza**

Melódia *lomenej podvertky* je na neumoch *podvertky* bez kriuku (úsek S pred kadenciou). Kadencia tohto popevku umožňuje modálne prijateľný prechod ku kimze.

3. **Podjem** **Kimza**

Ст. Мѣ:

СРѢ-ДѢ ДВО-Ю РЛ- БО-НИ-КЛ, ВО- НЕ-СЕ-СА НА КРѢ-ТѢ ХЛ- ТЕ БО-ЖЕ,

*1 *2 *3

НІ ВО-ДВН-ЖЕ-СА СЛО-ЦЕ СО СТРА-ХО, НІ ЛЛ-НА СТА ВЪ ЧН- -НЛ СВО- Ё,

САА-ВА СІ- ЛѢ ТВО-Ѣ ІО - - ПО- -ДН.

*1 /J029:

НІ

*2 /J029:

СЛО-ЦЕ СО СТРА-

L1709:

СЛО-ЦЕ СО СТРА-

*2 /I229:

СЛО-ЦЕ СТРА-

*3 /J673:

СО СТРА-ХО

4. irmos / stĺp 45 – Štruktúra a poznámky:

1. *Udol'* *Driaby*

Udol' na začiatku sa ustálil až v 17. storočí (napr. S430). Predtým sa v deklamácii objavujú akcenty, ktorých vplyv na melódiu dnes nevieme posúdiť. Pôvodne sa však (napr. S407) irmos začínal *kulizmou*.

2. *Vozderžka** *Driaby**

Sporný tvar *vozderžka* naznačuje ťažkosti prekladateľov. Pôvod problému ukáže neumový zápis v rôznych rukopisoch:

S407:

V S407 možno vidieť ešte dva popevky, pričom ten druhý je *šibok* alebo *mreža*.

S411:

S414:

S429:

Neumová sekvencia v S411 aj jej bohatšia paralela v S414 vyzerajú pomerne jednoznačne ako *prehyb*. Variant S429 je už dvojznačný, môže ísť o *prehyb* s rozdrušením kadencie alebo o neštandardnú *vozderžku*, ako to zrejme pochopili prekladatelia RI.

Zvlnená melódia S414 sa v ruskom prostredí dočkala ešte ďalšieho vývoja, ktorý však nadväzuje už na starobylý S408. Neprítomnosť *pálky* v kadencii robí z tohto popevku *podjem*:

S408:

S430:

Melódia v 2. riadku pokračuje ďalej *driabami*. Ruténska redakcia tu zjednodušuje nápev, ktorý pôvodne pozostával z dvoch popevkov – *lomenej podvertky* (na slovách „и ѿѿ“) a *kimzy*. Zmena *kimzy* na *driaby* je pochopiteľná – pôvodný neumový zápis oboch popevkov je zhodný a z modálneho hľadiska by bol prechod z *vozderžky* na *kimzu* nevhodný – *vozderžka* totiž prepína EG-mód na F-mód, preto sa po nej žiada pokračovať *driabami* v F-móde.

3. *Kimza*

Ст. мс:

Ѧ-слы-ша сѧ твоѧ и оубо- - а-са,

ра-здѧ дѧ-ла тво-а и дн-вн-са Го-по- - дн.

4. irmos / stĭp 46 – Štruktúra a poznámky:

1. **Udol'** **Driaby**
2. **Udol'** **Voznos konečnyĭ**

stĭp 47 – nedel'a Samaritánky

Ст. мн:

*1

С-слы- - ша̃ сль̃ тво̃ Го̃ - -по- дн,

*2

Ѧ-ко Ѧ-вн-са на̃ зѣ-ан, Ѧ про-слад-вн тво-ю си- -лѣ.

*1 /J029:

С-слы- - ша̃ сль̃ тво̃ Го̃ -

J672:

С-слы-ша̃ сль̃-хъ тво̃ Го̃ - по-дн,

*2 /J029:

Ѧ-ко Ѧ-вн-са на̃ зѣ- - ан,

4. irmos / stíp 48 – Štruktúra a poznámky:

→ Tento irmos je v neumoch doložený až od 16. storočia. Nápev nie veľmi presne zodpovedá textu.

1. **Udol'** **Driaby**

2. **Vozmer/Vozhlaska lomená** **Kimza**

Všetky neumové pramene začínajú riadok *lomenou vozhlaskou*, s čím súhlasí iba J029.

Ст. №:

ТВО-Е-ГО НА ЗЕ-АНІ ІА-АЕ-НІ-А ХІ-ТЕ БО-ЖЕ,
ΠΡΟ-ΠΟ-ΒΕ-ΔΕ - Α ΠΡΟ-ΦΟ ΠΗ-ΣΕ-ΒΙ-Ε,
СО ВЕ-СЕ-ЛІ-Е ПО-А-ΧΙ, СЛА-ВА СΗ-ΛΕ ΤΩ-Ε ΓΟ - - ΠΟ - - ΔΗ.

4. irmos / stíp 49 – Štruktúra a poznámky:

1. **Udol'** **Driaby**

V prvom riadku má S407 iba jeden popevok (*kulizma*). Ostatné neumové rukopisy sú v súlade s ruténskym notovým prepisom.

2. **Podvertka** **Driaby**

Druhý riadok sa začína *podvertkou*, čomu zodpovedá len zápis v S414 a S424. Väčšina neumových zdrojov (S408, 410, 411, S429 a 430) tu má *voznosec*, kým S407 opäť pokrýva celý riadok jedinou *kulizmou*.

3. **Derbica** **Kimza**

Ст. II:

СЛЫ-ША ТВО-Е ЖЪ-ТЕ БО-Н- ТИ- НЪ ПРЪ- -САА- -НО-Е

*1

*2

*3

ІА- КО БѢ-СМѢ- ТѢ СЫ, БО ОУ-ПО- ДО- - БИ-СА СМЕР- НЫ ЧЕ- -ЛО-ВѢ- КО,

І ПРЪ- БЫ ѿ- ЖЕ БѢ, І ТО-ГО РА-ДИ САА-АЮ ТВО- Ю СИ- -А.

*1 /J673:

ІА- КО БѢ-СМѢ-

J029:

ІА-КО БѢ-СМѢ-

*2 /J029:

БО ОУ-ПО- ДО- - БИ-СА

*3 /J029:

СМЕР-НЫ ЧЕ- -ЛО-ВѢ-КО,

4. irmos / stíp 50 – Štruktúra a poznámky:

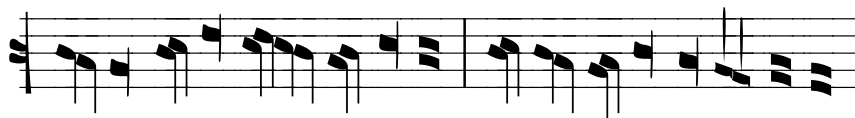
1. **Udol** **Driaby**
2. **Podvertka** **Driaby** **Vozmer**
3. **Podjem** **Kimza**

Ст. 11а:

СЛЫ- -ША СЛѢ ТВО- Е-ГО СМО-РЕ- - НІ- А,

*1

ІА- КО РО-ДН- СА Ѡ ДѢ-ВЫ НІ РОСѢ- ШѢ-Ю НЄ- Ш- ПА-АН,

НІ ПРО-СЛА-ВНІ СПА-СЄ СО-ШЕ-ВІ- Є ТВО- -Е.

*1 /J029:

ІА-КО Ѡ ДѢ-ВЫ РО- - ДН- -СА,

4. irmos / stǫp 51 – Štruktúra a poznámky:

→ 51. stǫp sa nachádza len v obmedzenom počte neumových prameňov (S414, S429, S430).

1. **Udol'** **Driaby**

2. **Podvertka/Jasnica** **Mreža**

V 2. riadku je v neumoch *podvertka* (správne je J029). *Jasnica* v ostatných prameňoch je sporná.

3. **Kimza**

V 3. riadku S414 vyčleňuje slová ні прослави, ktoré pokrýva samostatným popevkom (vozmer? E-vozhlaska rýchla).